

## **PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POTROŠAČKOM KREDITIRANJU, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

### **- uređenje tržišta, zaštita građana i usklađivanje s EU**

Izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju u zakonodavstvo RH transponira se preostali dio Direktive 2008/48/EZ čime se omogućuje potrošaču traženje ispunjenja ugovornih obveza od strane vjerovnika (kreditora-banke) ukoliko iste obveze ne ispuni dobavljač.

Osim toga, zbog primijećenih zlouporaba pojedinih odredaba važećeg Zakona o potrošačkom kreditiranju, izvršene su značajnije izmjene Zakona kojima se takve zlouporabe u budućnosti sprječavaju.

Konkretno, ukida se izuzeće od primjene Zakona za kredite u iznosu manjem od 1.500,00 kuna i izuzeće za kredite dane temeljem zaloga čime se osigurava zaštita potrošača i u tim kreditnim odnosima.

Naime, dosadašnja praksa je pokazala da su pojedine tvrtke, zloupotrebljavale upravo ova dva izuzeća koja su im omogućavala odobravanje kredita vrijednosti niže od 1500 kn i kredita uz zalog bez odobrenja (licence) ministarstva financija te su fizičkoj osobi-potrošaču, odobrali višestruke kredite u iznosu nižem od 1500 kn, čime su bili izuzeti od primjene Zakona o potrošačkom kreditiranju, a građani su bili izloženi lihvarskim uvjetima kreditiranja, visokim kamatnim stopama, naknadama i sl. koje nakon određenog vremena nisu bili u stanju otplaćivati, čime su dovedeni do ruba egzistencije. Ista je praksa bila prisutna i kod odobravanja kredita uz zalog. Izmjenama Zakona, ove se iznimke ukidaju, a uvodi se i obvezno licenciranje svih pružatelja usluga potrošačkog kreditiranja.

Nadalje, Izmjenama i dopunama Zakona uređuje se promjenjiva kamatna stopa na način da vjerovnik mora definirati parametre temeljem kojih će se kamatna stopa mijenjati. Parametri mogu biti npr. referentna kamatna stopa (EURIBOR, LIBOR), indeks potrošačkih cijena i sl. čija promjena ne ovisi o volji jedne ugovorne strane. Vjerovnik mora, prije sklapanja ugovora o kreditu, predložiti potrošaču parametre temeljem kojih će vršiti promjenu kamatne stope i upozoriti ga na rizike, a sve mora jasno i nedvojbeno navesti i u samom ugovoru o kreditu. Što se tiče ugovora o kreditu koji su u tijeku, ukoliko vjerovnik bude namjeravao mijenjati kamatnu stopu, isto neće moći učiniti jednostrano, nego samo uz suglasnost potrošača čime su zaštićeni građani čiji su potrošački krediti u tijeku.

Osim toga, Izmjenama i dopunama Zakona regulira se i efektivna kamatna stopa (cijena kredita) koja ne smije prijeći ograničenja visine kamatnih stopa utvrđene Zakonom o obveznim odnosima čime se osigurava zaštita potrošača od lihvarskih kamata i različitih naknada.

Također, kao što je već spomenuto, Izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju uređuje se kako potrošačko kreditiranje koje pružaju vjerovnici, osim kreditnih institucija, kreditnih unija te leasing društava, mora biti

isključivo namjensko kreditiranje i ne može biti osnovna djelatnost vjerovnika nego se takvi krediti daju u svrhu obavljanja osnovne djelatnosti toga vjerovnika (npr. prodaja robe ili pružanje usluga), a svi subjekti koji će odobravati potrošačke kredite ili posredovati pri njihovom odobravanju, moraju dobiti odobrenje za rad izdano od strane Ministarstva financija (osim kreditnih institucija, kreditnih unija i leasing društava kojima isto odobrenje izdaju HNB odnosno HANFA).

Osim navedenoga, dopunjene su i odredbe koje uređuju nadzor nad provedbom Zakona na način da se definiraju ovlasti gospodarskim inspektorima za postupanje u slučajevima pružanja usluga potrošačkog kreditiranja odnosno posredovanja u potrošačkom kreditiranju bez odobrenja Ministarstva financija. U tom slučaju, inspektor će rješenjem, bez odgode, zabraniti pružanje usluga potrošačkog kreditiranja te zapečatiti poslovne prostorije vjerovnika.

Sve informacije o potrošačkom kreditiranju dostupne su na Internet stranici Ministarstva financija, <http://www.mfin.hr/hr/potrosacko-kreditiranje>.